

POHOD

Slava Bogu v višavah in
mic -
Jugoslovenom na zemlji

Letna naročnina znaša Din 40.— Uredništvo in uprava v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 3/I. Račun pri Poštni hranilnici št. 16.160. Rokopisov ne vračamo! Telefon št. 21-09.

V Ljubljani, dne 23. decembra 1933.

Štev. 51 — Leto II.

IZHAJA VSAKO SOBOTO

Božič

Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! Božič je tu. Vse je na ulicah nekako praznično razpoloženo in se tajinstveno pripravljajo na svete dni tega najlepšega družinskega praznika. Narava sama se je odela s svečano belo odejo, tako nam jamoči obilnejšo žetev za prihodnje leto in obuja v srcih našega kmeta lepše nade za bodočnost.

Mir je posegel tudi v politično življenje. Polegel se je odmev notranjih obnovitvenih akcij in ljudje razmišljajo v tem začasnem zastopu o dalekosežnosti raznih ukrepov, ki naj bi jim prinesli blagostanje ali jim naložili nova, večja bremena.

V znamenju miru med narodi in v svrhu pomirjenja duhov, razburjenih od raznih političnih homatij zadnjih mesecev, je naš Vlada zaključil svojo mednarodno akcijo konsolidacije Balkana in krepko stisnil roko kralju bratov Bolgarov z izrazi prijateljstva in medsebojne zvestobe, ki naj bi kaj kmalu rodila v tesnem sodelovanju tako težko pričakovane sadove in dovedla vse brate »pod streho hiše ene«, da bi tako v krogu velike družine, nove, lepše Jugoslavije praznovali skupaj družgačen Božič v znamenju preropenja brat-skih odnošajev in neomajne ljubezni do svoje prostrane domovine.

Božič — praznik družine in ljubezni! Vsi se ga vesele, revni in bogati, mladi in stari. A kdo ga bo v resnici vesel, ko bo šel mimo nas in nas zapustil s spomini na morda lepše, srečnejše praznike svojih polpreteklih let? Móra gospodarskega in denarnega zastopja bo marsikom izobličila božajzen in upravičeni trepet pred prazniki, ki bodo zanj pretekli v pomanjkanju, bedi in obupu, ko ne more nuditi svojim kar bi mu srce narekovalo. Razne pomožne akcije širijo več ali manj bahavo svoje milostne roke in trosijo drobtinice lačnim in razčapanim. Ne, naš bedni, ki ga je vampir internacionalnega kapitala izmožgal do zadnjih življenjskih sil, noče in ne prosi tolikega ponižanja. On zahteva močno, ne pa milostno roko, ki naj mu ne deli drobtin, ampak kose kruha, da bo nasitil svojo mladež, ki stoka in trepeta doma ob ugasli peči, ob že dolgo prazni skledi. Drugi otroci pa se vesele in vživajo čisto, kar je bilo z brezobzirno krutostjo odvzeto s strani njihovih staršev brezpravnemu proletarskemu otroku, nekulturni raji. Njena bol sega v srca vseh poštenih, ki si z vsemi svojimi močmi prizadevajo nuditi jim že v dogledni bodočnosti Božič, ki bo zanje pomenil v resnici praznik miru in družinske sreče.

Vse edinice, od državne pa do najmanjše občinske, naj bodo svojemu trpečemu ljudstvu prave ljubeznive matere, negujejo naj njegov socialni čut z največjo paznjo in neumornim zasledovanjem njegovih potreb in le tako bodo iz njega stvorile onega zavednega državljana, ki bo znal svojo nacionalno dolžnost predpostavljati vsakemu sebičnemu nagibu, lastnemu človeški naravi. A s trenutno vžigajočimi gestami se bo doseglo baš nasprotno, tiralo se bo bednega na stranpota samovoljnosti in skepticizma napram humanitarnim principom predstavnikov ljudske volje.

A najbolj zazna pomen Božičnega miru v vsem njegovem obsegu in pretresljivem razpoloženju njegovih duševnih globin begunec — izgnanec z lastne rodne grude, ki mu je tujec zasedel domače ognjišče, mu odtujil domačo okolico, v kateri je doraščal, ga prisilil do samoohrambe v skrajnem obupu; a naposled je vendar našel zatišje svoji nepopisni bolesti v naročju Matere, od katere ga je odtrgala v njegovi mladosti usoda in sovražna človeška volja. Mir je zavel nad nami, snežnobeli molk nas je dvignil nad vsakdanjost, on pa obuja spomine na rodne kraje, na puste kraške pečine, na koče prijaznih vasi, na cerkvico, kjer je še nedavno smel častiti svojega Boga v jeziku, v katerem je izustil svoje prve in najlepše besede življenja in otroške ljubezni.

Nepopisna lepota in mamljiv čar še nedavnih polnočnic na Krasu, ko je burja s svojim tuljenjem obdajala našega Primorca s čustvi globoke bednosti in pre-

25 let delovanja Narodne Odrbane

Slavna preteklost -- velika bodočnost

Preteklo soboto in nedeljo dopoldne so se vršile v Ljubljani slovesnosti, ki jih je priredil Oblastni odbor Narodne odbrane, da na ta način dostojno proslavi jubilej organizacije, ki ji pripada. Ob obilni udeležbi predstavnikov javnosti in raznih organizacij, je posebno slavnostni občni zbor dokazal, kako velike so simpatije in ugled, ki ga Narodna Odrbana pri nas uživa v kljub svojemu razmeroma kratkemu delovanju v naših krajih.

Ni nam namen tu opisovati podrobne dogodke, kot tudi ne podajati natančne slike delovanja te organizacije, ampak se bomo samo v glavnem ozrli na njen pomen, preteklost in smotre, ki jih zasleduje. Na ta način bomo lahko spoznali kako važna je ta organizacija, ki je toliko ustvarila, ustvarila v pravem pomenu besede in katera se tudi danes bori zasledujoč najodbojnejše cilje.

Narodna odbrana. Že naslov nam pove tudi program. To je organizacija, ki jo je ustvaril narod, z namenom, da v njej združi svoje sile in z združenimi močmi lahko uniči vse one, ki bi ogrozili narodov obstoj, srečo in blagostanje. Zato tudi Narodna odbrana nima pisanega programa, njen program ji diktirajo vedno razmere v katerih je prisiljena delovati. To lahko popolnoma jasno spoznamo, ako se samo površno ozremo na njeno preteklost.

Osnovana je bila v času aneksije Bosne in Hercegovine, v času ko je bil do najglobljih temeljev užaljen srbski nacionalni ponos in ogrožena bodočnost srbske države. Zato je samo ob sebi razumljivo, da ji je bila prva naloga popraviti storjene krivice. Napovedana je bila borba, borba na življenje in smrt, dvema, takrat največjima sovražnikoma jugoslovanske misli, Turčiji in Avstro-Ogrski. Iz tega nam postane popolnoma jasno, da je bil nacionalizem v najodbojnejšem pomenu te besede, takrat takorekoč edina vodilna misel pokreta Narodne odbrane. Razmere so tako zahtevale. Treba je bilo rešiti brate, stvoriti večjo državo, ki bo edina jamčila sigurno,

boljšo in slavnejšo bodočnost Južnih Slovanov. V tej smeri je delovala Narodna odbrana in lahko brez skrbi rečemo, da ima ta organizacija neveljive zasluge pri ustvaritvi naše države.

Temu zgolj nacionalnemu delu, borbi proti zunanji sovražnikom države je bilo posvečenih skoro celih 25 let. Temu delu je posvečena tudi bodočnost, kajti meje naše države še vedno niso take kot zahteva naš narodni interes in — Pravica.

Toda — ali samo temu?

Ne!

Narod se zaveda, in zato se mora tudi njegova organizacija zavedati, da niso danes samo zunanji sovražniki največja opasnost za njegov obstoj in bodočnost. Mnogo bolj so nevarni in opasnejši tisti črvi, ki v notranjosti razjedajo državo in rušijo temeljna načela, na katerih bi morala sloneti: edinstvo, socialnost in zdravo gospodarstvo. Ti sovražniki so najhujši, ker ne nastopajo v odkriti borbi, ampak delajo podtalno, skrivajoč svoje pravo delovanje pod najlepše nazive, od katerih ni »nacionalizem« najredkejši.

Zato tudi velja glavni sedanj in bodoči boj Narodne odbrane tem sovražnikom, priporiti in ustvariti je treba jugoslovanskemu narodu zdravo notranje državno življenje, pomanjratl vse tiste, ki jim tako stanje ne bi bilo po godu in doseči vendar še enkrat to za čemer naš narod od nekdanj hrepeni — za vse enako pravico in dolžnosti, ter čim večjo srečo in blagostanje.

To so naloge Narodne odbrane v bodočnosti, postavljene poleg nalog, ki jih je imela Narodna odbrana v preteklosti. Narod brani sebe proti vsem in vsakomur. Zato tudi nihče ne more oporekati Narodni odbrani njeno pravico poseganja v gospodarske, socialne in tudi politične razmere, ko vendar vsi jasno vidimo kako je tu danes potrebna akcija.

Potrebna je taka akcija, kakršno je izvajala Narodna odbrana v preteklosti, borbena

in brezobzirna, tudi uničujoča, tam kjer je treba odpraviti nekaj gnilega. Njena slavna preteklost nam nudi popolno jamstvo, da bodo tudi te sodobne naloge in smotri oživotvorjeni tako kot zahteva narod, kot zahteva jo in govore tradicije Narodne odbrane.

25 let borbe proti vidnim in odprtim sovražnikom.

Koliko časa pa bo trajala borba proti sedanjim prikritim in včasih nevidnim rušilecem države in ograževalcem naroda?

To je odvisno od nas samih. Kolikor bomo imeli zavesti, toliko bomo napredovali, da vendar še enkrat uvidimo pomen tiste borbe, v katero mora danes vsak zaveden in pošten človek vstopiti. Odvisno je od tega, kedaj bomo spoznali, da je samo v slogi taka moč, ki bo lahko podrla vse tiste zidove, kapitalizem, korupcijo, egoizem itd., ki nas ločijo od resničnega napredka in boljše bodočnosti.

Zato pozdravljamo Narodno odbrano, čestitamo ji k njenemu jubileju, kot organizaciji, ki je že častno rešila in se tudi sedaj bori v smeri rešitve današnjih težkih problemov našega naroda. Želimo samo to, da bi vsi spoznali njeno važnost, plemenitost njenega hotenja in njeno poklicanost. Prenehati je treba že enkrat z omahljivostjo in aktivno pomagati njej, ki je že v preteklosti pokazala, da častno zastopa, v vsakem položaju in vseh prilikah pomen svojega imena — Narodna odbrana.

Slavnih 25 let preteklosti borbe na nacionalnem polju, ki je končala z zmago, nam je ob enem jamstvo za zmago v borbi, ki se pripravlja in vrši tudi danes, morda na drug način in v drugačnih razmerah, toda v istem smislu: z narodom za narod, na osnovi iste ideje: jugoslovanske, nacionalne in socialne.

Taka je Narodna odbrana in tej Narodni odbrani moramo tudi mi skupno z vsemi drugimi želeli samo še slavnejšo in plodnejšo bodočnost nego je bila preteklost. »Boc

ZAHVALA

Vsem, ki so kakorkoli pripomogli do tako lepo uspele proslave 25 letnice Narodne Odbrane se Oblastni odbor NO najiskreneje zahvaljuje. Zlasti toplo zahvalo zaslužijo vsi sodelujoči, med njimi gospod direktor državnega konservatorija Julij Betetto, operni solist gospod Svetožar Banovec, nadalje kapelnik državne opere gospod Anton Nefat in kapelnik radijskega orkestra gospod Danijel Grum. Posebna zahvala pa pripada bratu dr. Milanu Dularju, ki je z njemu lastno spretnostjo aranžiral slavnostno akademijo, ki je nudila tudi lep umetniški večer.

Oblastni odbor NO.

mišljanja o Božji Vsemogočnosti in Pravičnosti! A danes ni več tako! Vse to je nekoč bilo! In begunec misli na te čase in goreče upa na bližnjo, boljšo bodočnost in na praznike, ki jih mora kmalu preživeti v krogu svojih domačih in lepi osvobojeni domovini, ki bo prinesla novo življenje in svobodo zaslužjenemu rodnemu kraju in trpečim bratom. Rojstvo Gospodovo naj vendar enkrat res pomeni novo zarjo za našo tužno Istro!

Toda v svojem božičnem razpoloženju ne smemo pozabiti na našega izseljenca, ki ga je sila razmer prisilila, da si je poiskal svoj zaslužek v tujini. Tu je naš izseljenec živa prikazen novodobnega, žilavega, v vsakem oziru izobraženega balkanskega Slovana. Vse naše priznanje zaslužijo ti dasiravne ne oficijelni predstavniki naše Jugoslavije po vsem svetu. Tudi oni praznujejo Božič, kot naš zasluženi brat, pod tujim gospodstvom, dasiravno morda z drugačnimi čustvi, ker vedo, da so jim vrata svobodne domovine vedno odprta in da zadostuje, če se vrnejo v rojstni kraj in se tako odtegnejo tujčevemu izmožganju.

Vztrajajte bratje, ki praznujete te svete praznike v tujini svesti si, da Majka Jugoslavija komaj čaka trenutka, da vas vse objame s svojim resničnim objemom in da nudi vsem Jugoslovanom zaslužek v prenovljeni domovini. Tu je in mora biti dovolj prostora za vse Jugoslovane, ki so dobre volje in jim je mir in ljubezen do države in kralja res pri srcu. — J. J.

Vzajemna pomoč 35.000 upnikov v konkurzu

Pojasnilo

Z ozirom na mnogo vprašanj od strani naših naročnikov, smo se čutili obvezane naprositi upravo »Vzajemne pomoči« za nekaj pojasnil, ki jih tu prinašamo.

Uredništvo.

»Slovenec« z dne 15. decembra 1933 je obširno poročal o konkurzu »Vzajemne pomoči« v Ljubljani in vezal na to poročilo razloge in vzroke za konkurz te socialne ustanove.

Navedbe, objavljene v »Slovencu« so le deloma točne.

Res je, da je morala uprava »Vzajemne pomoči« po odloku kr. banske uprave v Ljubljani napovedati konkurz.

V pojasnilo javnosti sporočam: Načelstvo »Vzajemne pomoči« je na svoji seji z dne 29. novembra 1933 sklenilo, da zaradi obupnega položaja blagajne skliče občni zbor delegatov na dan 17. decembra 1933 in jim sporoči stanje blagajne. Delegati naj bi odločili o nadaljnjem obstoju blagajne.

Na tej seji načelstva se je sklenilo, da se naj do občnega zbora delegatov izdela nov sanacijski načrt, ki naj se predloži zboru delegatov v odobritev. Načelstvo je namreč uvidelo, da po delovnem načrtu, ki ga je izdelal od kr. banske uprave delegirani strokovnjak, ne zadošča v sanacijo blagajne.

Jaz sem takoj naročil od kr. banske uprave delegiranemu zavarovalnemu strokovnjaku, da naj izdela načrt za sanacijo blagajne. Par dni pozneje mi je dotičnik javil, da novi načrt za sanacijo blagajne že izdeluje in da ga bo v najkrajšem času predložil kr. bankski upravi v odobritev. Dejansko pa ni izdelal novega načrta za sanacijo blagajne, temveč je kr. bankski upravi samo sporočil, da je sanacija blagajne nemožna.

Smatral sem, da je treba stopiti v stik tudi z drugimi strokovno izobraženimi osebami. Povprašal sem dva eminentno usposobljena strokovnjaka in jima razložil položaj blagajne. Obadva sta mi dejala, da se da blagajna rešiti poloma, toda na drugi podlagi.

O vsem tem sem dne 9. decembra 1933

poročal kr. bankski upravi. Istega dne sem dobil od kr. banske uprave med sejo upravnega odbora ob tričetrt na dve odloč kr. banske uprave, da moram nemudoma napovedati konkurz blagajne in javiti to kr. bankski upravi do 11. decembra 1933.

Osebo sem prepričan, da so bile na delu skupine, ki se skrivajo za poklicnimi hujskaci. Ta skupina vé za kaj ji gre.

Načelstvo pod mojim predstvom je storilo v obupni borbi z napakami, da se hujše ne izrazim, prejšnjega vodstva blagajne vse, da reši članstvo izgub.

Brezpuna seveda je bila borba proti vsem, ki so se hote širile med člani, katere je tudi zabeležil »Slovenec«, da so bile razne odlične osebe zavarovane od štiridesetkrat do osemdesetkrat in da je bil prvi slovenski župan mesta Ljubljane zavarovan osemdesetkrat, pri čemer aludira »Slovenec« tudi na neko poznano damo ljubljansko. Dejstvo je, da je bil prvi slovenski župan Grasselli zavarovan samo dvakrat in ne osemdesetkrat, kakor trdi »Slovenec«. Ta konstatacija menda zadostuje za ostale zadevne trditve.

Res je sicer, da so se izvedla marsikaka spekulativna zavarovanja, vendar za to ne bo odgovarjalo zadnje načelstvo, katerega člani so zastavili vse sile, da bi omilili socialni zločin, ki se je z zlorabljanjem pod prejšnjimi upravami zakrivil.

Mislim, da je državno tožilstvo poklicano dvigniti obtožbo proti vsakomur, kdor je izslesal včasih zadnje pare iz naših nepremožnih ljudi. V ilustracijo razmer nekaj računskih podatkov:

Do 5. 2. 1932 vknjiženih prispevkov	Din 7,771.831-91
Izdatki:	
Stroški	Din 1,490.533-44
Izplačane posmrtnine	Din 511.085—
Izplačane dote	Din 197.731-90
Skupaj	Din 2,198.731-34
Saldo	Din 5,573.099-97

DOMA

Ob 25 letnici NO

NA TUJEM

Ob priliki rojstnega dne Njeg. Vel. Kralja prinašajo francoski listi obširne komentarje in čestitke.

Zastopniki industrijskih zbornic so predložili finančnemu odboru Nar. skupščine svoje predloge o novih davkih.

850.000 Din dolguje rudarjem rudnik »Jermac« na neizplačanih mezdah.

Prvo sejo delavske zbornice so zastopniki Narodnega kluba zapustili, ker niso socijalisti ustregli njihovim zahtevam, ki so pa bile v skladu z volilnimi rezultati.

Bolgarska vladarska dvojica je odpotovala iz Beograda v Bolgarijo dne 14. t. m.

Prijateljski stiki med Jugoslavijo in Bolgarijo so nujno potrebni za dosego sporazuma med balkanskimi narodi, sta izjavila jugoslovanski min. predsednik Srškić in bolgarski min. predsednik Mušanov.

Predsednik senata dr. Tomažič je daroval 20.000 Din nezaposlenim delavcem.

Novo poslopje poljedelske gozdarske fakultete v Zemunu je bilo dne 14. t. m. slovesno otvorjeno.

Prvi jugoslovanski protituberkulozni kongres se bo vršil od 10. pa do 13. maja prihodnjega leta.

Dvojni tir na železniški progi Beograd-Zagreb bo prihodnje leto dovršen. Dosedaj je že dogotovljen od Beograda do Novske.

V svrhu gradnje asfaltna ceste preko Balkana se bodo v kratkem sestali strokovnjaki prizadetih držav.

Češkoslovaški poslanik na našem dvoru g. Wellner je priredil na čast jugoslovanskim novinarjem in inozemskim dopisnikom svečano večerjo.

Finančni minister g. dr. Djordjević je predložil Narodni skupščini predlog finančnega zakona za leto 1934/35.

Gradbena delavnost v Zagrebu je napram letu 1932 silno nazadovala.

Deputacija celjske občine je dobila zagotovilo, da se bo regulacija Savinje začela spomladi in da bo izvršena v 10 letih.

Grški zunanji minister Maksimos je prispejal v Beograd 21. t. m. in bo ostal dalje časa gost našega zunanjega ministra Jevtića.

100.000 Din škode je napravil požar v podstrešju hiralinice sv. Jožefa.

Jugoslovansko-grška liga pripravlja za božične praznike ekskurzijo naših dijakov v Grčijo.

Donava pri Beogradu je zmrsnila. Ves promet z ladjami je ustavljen.

Za socialno skrbstvo ima mariborska občina v proračunu za leto 1934 2.553.642 Din.

Ministrski svet je sklenil razdeliti brezposelnim za božične praznike podporo v znesku 600.000 Din. Na vsako banovino odpade 60.000 Din.

200 bolgarskih oficirjev je povabil komandant kraljeve garde general Peter Zivković v goste jugoslovanske vojske.

Jugoslavija je pristala na odgoditev vzhodnih reparacij pod pogojem, da se tudi Jugoslaviji podaljša moratorij za finančne obveznosti.

Na banski upravi se je vršila anketa o ustanovitvi šole za umetnostno industrijo.

Železniški promet je po celi zemlji radi visokega snega otežkočen.

Načrti na regulaciji Vardarja v dolžini 6 kilometrov so že izgotovljeni.

Poljski general v pok. Serda Teodorski se je nastanil za stalno na Sušaku, ker se mu tako dopade naše Primorje.

Promet v Liki je zaradi visokega snega prekinjen.

Skadrsko jezero je poplavilo vso okolico.

Na mednarodni živalski razstavi v Beogradu sodelujejo Bolgarska, Romunija, Madžarska, Italija in Švica.

Mestna uprava Subotice bo razdelila za božične praznike mestnim revežem 14 vagonov žita.

Vojvoda Trifunović-Birčanin je prispejal v nedeljo v Maribor.

Ljubljanski knezoškof dr. Rožman se je vrnil iz Beograda, kjer je bil v službenih poslih.

Bednostni fond Dravske banovine se bo uporabil za socialne in gospodarske potrebe naših srezov.

Za časa likvidacije od dne

5. 2. 1932. do 30. 5. 1933.:

Saldo	Din 5.573.099-97
Dotok	Din 467.156-10
Skupaj	Din 6.040.256-07
Stroški	Din 499.783-90
Izplačila posmrtnin	Din 56.468--
Skupaj	Din 556.251-90
Saldo	Din 5.484.004-17

Novo načelstvo prevzelo dne

1. 6. 1933.:

Dolžniki, ki so dubiozni	Din 4.169.583-17
Inventar	Din 231.240-58
Gotovina in vloge	Din 444.672-91
Skupaj	Din 4.845.496-66
Primanjkljaj	Din 638.507-51

Navedeni izdatki uprave blaginje so torej znašali s stroški likvidacije dinarjev 2.764.983-24.

H koncu izjavljam, da sem osebno prepričan, da bi se dala blaginja rešiti, če bi zapletno no rovale proti njej skupine ljudi, katerim je ležeče na propasti blaginje. Pa tudi člani, ki so se pustili nahujskati in naščuvati od eksponentov skupine, kateri je ležeče na polomu blaginje, so krivi poloma.

Lipnik Janko,

bivši preds. upr. odb. Vz. P.

Akademik-jurist išče instrukcije nižješoleca-ke proti zmernemu honorarju. Naslov pove uprava lista.

V današnjih časih niso redki jubileji raznih zaslužnih organizacij in društev, ki skušajo ob takih prilikah polazati račune o svojem delu v prošlosti in dletati načrte za svoje udejstvovanje v bodočnosti. Ali naj stori isto tudi Narodna Odrbrana?

Morala bi postopati tako tudi ona, če bi bila oz. če bi hotela in mogla bit. organizacija, društvo, ki deluje na podlagi statutih

Dr. Jos. Cepuder
Oblastni predsednik

ter vrši v teh statutih in morda še v posebnem programu začetne naloge. Ali pa je Narodna Odrbrana taka na podlagi statutih nastala organizacija? Ne!

Kratek pogled v dobo in način postanka Narodne Odrbrane in kratek pregled njenega delovanja nam pokažeta kot prvo značilnost te naše N. O., da ona ni produkt v tiskanem statutu in programu izoblikovane volje svojih ustanoviteljev, marveč je nastala in delovala kot pokret naroda, ki je dal pod imenom N. O. zunanje izraza svoji živi, nezlomljivi volji, da se obrži proti vsem svojim sovražnikom in da doseže svoje nacionalne ideale kljub njihovemu odporu. N. O. torej ni društvo v običajnem smislu besede, marveč je narodni pokret, ki živi in deluje, dokler narod obstoja, pa naj potem mirno tli kot večna lučka takrat, ko uživa složni, res ujedinjeni narod dobrote miru in blagostanja ali pa butne na dan s silo besneva elementa, kadar sta narod in država v nevarnosti, naj prihaja ta nevarnost od zunaj ali znotraj, od človeških sil ali pa raznih socialnih, političnih in gospodarskih pojavov.

Najboljši dokaz za to trditev nam nudi ravno čas, ko je nastala N. O. Aneksija Bosne in Hercegovine je zadela srbski del našega naroda v srec aneksija je dokazala vsakemu še tako miroljubnemu Srbu, da predstavlja avstro-ogrsko monarhija z Nemčijo v ozadju nepomirljivega sovražnika, s katerim ni mogoč miren sporazum. Takrat je postalo jasno vsakemu, da gre za nemški Drang preko Balkana in Carigrada do Bagdada, ki se da urediti le na ruševinah samostojnih držav kraljevin Srbije in Črne gore in le preko trupel pregaženega srbskega naroda. Z aneksijo Bosne in Hercegovine je zabila avstro-ogrsko monarhija klin med obe takratni srbski državi, kraljevino Srbijo in kraljevino Črna gora ter skušala s tem preprečiti, da bi se pletle med njima bratske vezi preko njeneva, s to aneksijo nasiloma prilasčenega ozemlja. Pod propadajočim turškim gospodstvom nista tvorili te dve pokrajini nobene posebne ovire za medsebojne zveze, pod definitivnim in sistematičnim gospodstvom Avstro-Ogrske pa sta pomenili te dve deželi meč v srce takratnega srbstva, izhodno točko za vedno nove pohode proti srbstvu do njegovega definitivnega uničenja. Če vpoštevamo poleg tega še nacionalni moment to je pretežno večino srbskega življa med prebivalstvom anektiranih pokrajin, potem lahko čutimo, kako je morala odjekniti aneksija v srec nacionalno tako zavednega Srba. Po prestani stoletni borbi za svoje osvobodjenje se je srbski del naroda zlasti pod okriljem dvoglavega belega orla kolikor toliko konsolidiral ter si ustvaril v mali kraljevini Srbiji jugoslovanski Piemont. Od tu je začel srbski del našega naroda po nastopu blagopokojnega kralja Petra Velikega izžarevati svoj mladostno neugnani jugoslovanski nacionalni zanos tudi preko mej tja med nas, takrat še nesvobodne Jugoslovane.

Kaj sta hoteli storiti takratni vladi Srbije in Črne gore? Protesti bi ne pomagali, saj je bila izvršena aneksija vsaj na videz v sporazumu z drugimi veselimi. Zagrabiti za meč, to bi bilo v takratnih razmerah blazno. In tako je postala aneksija dejstvo, kateremu se je morala ukloniti vsaj na videz srbska vlada. Če pa je storila to vlada, ni storil tega narod. On ni bil vezan na diplomatske forme in obveze, on je posegel spontano po samopomoči in si ustvaril Narodno Odrbrano kot zunanjo firmo te samoobrambene akcije. V par tednih je bila vsa kraljevina Srbija pre-

pletana s stotinami organizacij N. O., že v par tednih je imela N. O. svoje trdne postojanke med Srbi v Bosni in Hercegovini, prešla pa je tudi na Hrvatsko in odjeknila celo med našo, slovensko mladino.

Je nekaj značilnega v značaju našega naroda. Kadar ni sile in stiske, kadar mu ni treba braniti doma in svobode pred nasilnimi tuji, takrat se kaže nezadovoljnega pesimista. V času najtežjih, res eksistenčnih borb pa je optimist do dna svoje duše, ki ne koleba nikdar in stoji z nezumljivo voljo na braniku domovine in svobode. Poraz na Kosovem polju je sicer uničil srbsko carstvo, sočasno pa je stvoril oni vir narodne sile in energije, ki je vzdržala srbski jezik in pravoslavno vero ter ustvarila samostojno Srbijo po sto in sto letnih krvavih borbah in žrtvah na ruševinah turškega carstva. Tudi aneksija Bosne in Hercegovine je pomenila za zunanji svet definitivni konec vseh toliko smešnih sanj o zjedinenju vsega srbskega življa v Veliki Srbiji. V resnici pa je postala izvor vsega onega neugnane iredentizma, ki sicer ni ustvaril Velike Srbije, pač pa mnogo več, ustvaril je našo lepo Jugoslavijo, kjer smo našli svoj krov tudi mi, bivši podaniki avstro-ogrsko monarhije.

To so zgodovinska dejstva, ki kažejo, da je treba uporabljati za nas Jugoslovane povsem drugo merilo kot za druge baje kulturne in višje stoječe narode. Mi smo bili in smo močnejši in najbolj opasni takrat, kadar smo navidez pritisnjeni k tlom. Ponižan in užaljen Jugoslovan predstavlja smrtno nevarnost za svojega tlačitelja. Upajmo, da bodo občutili to resnico tudi v bodoče vsi oni, ki gazijo naš narod prav tako, kot sta jo občutili dve veliki carstvi — Turško in Avstrijsko, ki sta morali razpasti, da si je ustvaril Jugoslovan na njunih ruševinah svoj tako ponosni, žal še ne povsem zaokroženi jugoslovanski dom.

Da se povrnem k N. O.! Ponižani in užaljeni Srb je ni ustvaril kot neko papirnatno organizacijo, marveč je kot zunanji izraz, kot firmo narodnega pokreta, ki je izbruhnil z vso silo vsled aneksije Bosne in Hercegovine. N. O. je torej predstavnica tega narodnega pokreta, ona je le oblika, ki si jo je nadel ta narodni pokret. Pokret je ustvaril N. O., ta pa je zgrabila pokret in ga usmerila tja in tako, da je dosegel največje uspehe. Kot pokret N. O. ni vpoševala nasvetov in navodil raznih politikov, ona je šla svojo pot, saj je črpala svoje sile direktno iz duše in krvi svojega naroda. Kajti N. O. je bila narodna, to je last onega divnega naroda, ki ni še hotel umreti in skopati svojega lastnega groba na ljubo tujim diplomatom in politikom, marveč je hotel ustvarjati iz neizčrpnih globin svoje zdrave nature, N. O. je bila odbrana, obramba tega naroda, ki si je ustvaril v njej svojo posebno vojsko:

neuniformirano in vsled tega prosto vseh zunanjepolitičnih obzirov, pri tem pa

prostovoljno in ravno zato tako disciplinirano, borbeno in požrtvovalno. N. O. je torej obrambena organizacija, ki si jo je ustvaril ponosni in samozavestni narod iz sebe in za sebe.

Kako je vršila N. O. svojo veliko misijo, o tem piše zgodovina, to pričajo arhivi one bivše avstro-ogrsko monarhije, ki je smatrala N. O. kot strahotno velisilo ter je baš vsled tega v svoji blazni ultimativni noti od 23. julija 1914. zahtevala tudi razpust N. O.

Ko je zasijalo solnce svobode veliki večini jugoslovanskega naroda in se je na pogorišču bivše avstro-ogrsko monarhije dvignila tudi ponosna stavba naše kraljevine, je postala N. O. na prvi pogled nepotrebna. Dokončala je svojo misijo, nacionalni pokret je dosegel svoj legendarni uspeh in svoj tako dolgo sanjani in tako težko pričakovani cilj — svobodo in ujedinjenje velikega dela Jugoslovanov. Ni torej čuda, če je stopila N. O. v ozadje. Treba je bilo urediti to, kar je bilo pridobljeno in ustvarjeno v mukah in krvi. Vedno disciplinirana in samopožrtvovalna se je omejila N. O. na čuvanje svetlih spominov narodov in svoje prošlosti, delo na notranji zgraditvi in utrditvi države pa je prepustila izvoljenim zastopnikom naroda. Temu svojemu stališču je dala N. O. tudi zunanje izraza, ko je izvolila za svojega domstnega predsednika vojvodo Stepo Stepanovića, boreca, doslužnega in osivelega na bojnih poljanah, kjer so puške in topovi ustvarjali naš današnji dom.

Toda ni dano N. O., da bi počivala na svojih lavorikah, kliče jo narod na novo delo, na novo udejstvovanje. Čemu vendar, saj ni vojne in smo prepričani, da je tudi ne bo. Čemu torej braniti narod? Toda, ali je narod v opasnosti samo takrat, kadar prihaja zunanji sovražnik s svojo vojsko in mu hoče porušiti njegov dom? Ali naj N. O. počiva in miruje v trenutku, ko je ta narod, čeprav ni vojne, v stiski in težavah? Ne, kajti N. O. zasluži svoje ime le tedaj, če se pojavi vedno tam in takrat, kjer in kadar jo rabi narod. In bodimo iskreni, naš narod potrebuje danes zopet svojo N. O., kajti on mora najti sebe in nato iz sebe in za sebe ustvariti obrambo proti vsemu, kar ruši njegov mir in napredek ter ogroža njegov obstoj in njegovo bodočnost.

Gospodarska depresija je razgalila tudi pri nas vse one težke socialne in družabne hibe, ki jih narod ni opazil v prvih letih svoje svobode. Vesel, da je zopet lahko doma, je užival iz polne duše to svojo srečo in mislil, da bo trajala večno. Ko v tej razumljivi samozadovoljnosti ni dovolil budno gledati okoli sebe, narod ni zapazil razdiralnih elementov, ki so sejali ljuliko partizanstva

Grčija bo najbrže stopila v balkanski pakt.

Kralj Boris bo obiskal Romunijo. Maršal Potiorek, znan kot guverner Bosne in Hercegovine za časa atentata na Ferdinanda, je te dni umrl v Grazu.

Trgovinska pogajanja med Italijo in Avstrijo so zaključena.

Grško-jugoslovanska liga v Atenah je priredila svečan banket na čast rojstnega dne Nj. Vel. kralja.

Paul Boncour je bil pozvan v Moskvo. Jugoslovanski poslanik v Rimu je bil v avdijenci pri Mussoliniju in je ostal z njim dalje časa v razgovoru.

Nemčija organizira zračno policijo brez cizra na mirovne pogoje.

Francija, Anglija in Italija so te dni protestirale pri bolgarski vladi proti zakonu o razdolžitvi kmeta z motivacijo, da so z njim prizadeti interesi mnogih državljanov teh sil kot upnikov.

Poljska odklanja diktaturo vesesil. Pristaši Pilsudskega celo izjavljajo, da je bolje, da Zveze narodov sploh ni, kakor da bi se pokorili diktaturi vesesil.

Nemci so izstopili iz Pen-kluba. Vseslovanska pevška zveza je imela svoj ustanovni občni zbor v Pragi.

Ameriški pisatelji zahtevajo od predsednika USA Roosevelta tedensko plačo.

Španska vlada je podala ostavko. Mandat za sestavo nove vlade je bil poverjen vodji radikalov Lerrouxu.

Predsednik poljske republike naj bi imel po viadnem načrtu za reormo ustave pravico veta za vse zakone.

Poveljnik Hitlerjevih napadalnih oddelkov kapitan Roehm se je sestel v Rimu s tajnikom fašistične stranke Staraceom.

Junakc bolgarsko telovadno društvo bo sprejeto v Savez slovanskega Sokolstva.

Italijanski in nemški tisk molčita o pomenu obiska kralja Borisa.

Revolucijski pokret se je razširil med bolivijskim prebivalstvom radi poraza bolivijskih čet na Grand Chacu.

Rusija je začela kolonizirati vzhodni del Sovjetske Unije, kar je v zvezi z dogodki na Daljnem Vzhodu.

Češkoslovaški politik dr. Anton Švehla je dne 13. t. m. preminul.

Prvi ameriški poslanik v Rusiji g. William Bullit je nastopil svoje mesto.

Proces na Lipskem bo kmalu končan. Državni tožilec je predlagal za Lubbeja in Torglerja smrtno kazen, za obtožene Bolgare pa oprostitev.

Rusko letalstvo bo v dveh letih petkrat močnejše kakor francosko ali angleško, je poročal svoji vladi francoski letalski minister Pierre Cot.

Italijanski parlament bo 20. januarja raspuščen. Vršijo se tudi priprave za reorganizacijo senata.

Za novega predsednika švicarske republike za leto 1934 je bil imenovan zvezni svetnik Pilet Golaz.

Angleški zunanji minister Simon od potoval v Rim, da se sestane z Mussolinijem radi nadaljnje usode razorožitvene konference.

Trgovinska pogajanja med Grčijo in Bolgarijo še niso zaključena.

Ameriški dolar ne bo stabiliziran, kakor prihajajo vesti iz Bele hiše.

Na vseh srednjih šolah poljske republike so se vršila na rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra predavanja o Jugoslaviji.

Paul Boncour je priredil na čast dr. Beneša večerjo, kateri je prisostvoval tudi naš poslanik v Parizu dr. Spalajković.

Prva smrtna obsodba v Avstriji od leta 1918 je bila izrečena po novem zakonu, a je bil obsojenec pomiloščen od predsednika Miklasa na dosmrtno ječo.

Edouard Herriot je imel prvo predavanje o prilikah v sovjetski Rusiji.

Rusija in Litva sta izmenjali ratifikacijske dokumente konvencije o definiciji nenapadanja.

Kitajska vojaška misija je dospela v Rim. Velika Britanija bo zgradila 120 novih avijonov.

Avstrijska vlada je prepovedala dijakom dopisovanje med avstrijskimi in nemškimi srednješolci.

Bivši nemški finančni minister Kleper se nahaja na Kitajskem kot finančni svetovalec nankinške vlade.

Markstzem v Nemčiji je zatrj, je izjavil dr. Göbbels, minister za propagando.

Preko milijon nezaposlenih je v Italiji po zadnjih službenih vesteh.

Parobrodski promet na Renu je ustavljen vsled velike množine plavajočega ledu.

in korupcije ter želi zlato zrnje tam, kjer so sejali plevelj. Ko pa je postajala stiska vedno hujša, je narod spregledal in začudeno opazil, da ni prost. Imel je sicer lastno državo, upravljali so jo pa samozvani voditelji, katerim je šlo predvsem za oblast in nadvlado, za izžilvanje svoje lastne ambicije in svojega lastnega koristoljubja. Ni jim bilo mar težkoč, v katere so vrgli narod s svojo nesposobnostjo, hoteli so obdržati svoja udobna mesta in izrabljati narod še naprej. Ko je 6. januarja 1929. naš kralj in gospodar zaklical svoj odločni Stoj in pozval narod, naj se mu pridruži in ne dopusti, da bi se kdorkoli vrnil med kralja in narod, takrat je zavriskal ta narod. Sledil je svojemu velikemu Voditelju in sledil mu bo do končne zmage, do trenutka, ko bo zasijala svoboda vsem Jugoslovanom pod okriljem velike, dobro upravljane in socialnopravne Jugoslavije.

N. O. čuti, da je prišel njen čas, ona čuti, da je prišel zopet trenutek, odločilen

PONAŠI ZEMLJI

Božična noč na Krasu 1933

Kot čreda plaha stiskamo se
nocoj vsak pred svoje jaslice
in prosimo te: usmili se nas,
pridi k nam, Jezušček, v vas.

Vse so nam vzeli, dušo, telo,
cerkev domačo uropali so,
tako je ukazal sam antikrist —
v njej gospodari zdaj črni fašist.

Zdaj tuji duhovni tam dvigajo pest
in v naših srcih je žolč in bolest,
pridi k nam, pridi, Jezušček mili,
daj nam ljubezni v tej sili!

To noč si počival reven na slami,
Tvoj rimski naslednik vlada nad nami,
bratsko s krvniki v Rimu kraljuje,
cerkev domačo nam uničuje.

Mi pa ostanemo verno ti vdani,
Jezušček ljubi, dobri kristjani,
vihar bo podrl ves Rim in sijaj,
a Tvoje kraljestvo bo na vekomaj.

Ljubliana

S ČEM SE ZABAVAJO LJUBLJANSKI SLUŠATELJI KEMIJE?

Nezadovolježen je povsod dovolj, posebno gosto so pa posejani med ljubljanskimi akademiki, ki se iz svojih vzvišenih stremiljenj kar ven ne vidijo. Kot na vsakem odličju imajo svoj klub tudi gospodje kemiki, ki so se pričeli v zadnjem času baviti z veleaktuelnimi vprašanji, katera so pa bolj politične in prav nič strokovne sorte. Gospodje (in dame), ki se čutijo dobre Slovence, kar jim pa moramo odrekati, so zadnje čase nekam napihnjeni. Onega dne, menda je bilo okoli praznika Brezmadežnega spočetja Marije Device, so se zbrali v analitskem laboratoriju kemijskega inštituta, ki je situiran v realski kleti. Zbrali so se od vseh far, brkati in bradati, pa tudi taki so prišli, ki jim komaj puhek poganja pod nosom in ki jim pravijo po domače »brucic«. In pričeli so sklepati o velevažnih stvareh: Sprva so si izbrali delegate v »Strokovno Zvezo Društev Slušateljev Tehnične Fakultete«, ki ji pravijo sicer Akademsko Društvo Jugoslovanskih Tehnikov. Ko so zadostili tako svoji stanovski dolžnosti, so se spravili na svojo srčno bolečino: Ubogo slovenščino. Čitali so neko staro zaplenjeno srednješkolsko resolucijo in se o njeni zrelosti navduševali. Gnjani so bili jako. Potem so, podprti s srednješkolskim pogumom, sami sprejeli papirnato in vsega spoštovanja vredno resolucijo, ki se od vseh tisoč akademskih resolucij razlikuje le v tem, da je tisoč prva. Hladen ton resne resolucije je spravil njene nasprotnike ob ves pogum, da je bila sprejeta »per acclamationem«, kar je sosedov Tonček z zadovoljstvom konstatiral. Možejo so si galili prsa in se spomniljivo spogledovali: češ: »Kaj nam pa moreš, saj smo v kletki! Prihodnja točka varitetnega sporeda so bili ganljivi govori o slovenščini. Višek je doseglo krasno uspešno zborovanje, ko se je govorilo o žalostni usodi prvih strani šolskih knjig, ki so našle uporabo drugod. Kreпки junaki so se trkali na prsa, romantičnost je obšla podzemno Ljubljano. Sloves je bil ganljiv.

Hvaležni smo gospodom kemikom za njihovo dialektično in edino zveličavno politično mnenje. Se bolj bi pa bil vodstvu inštituta, če bi si pogledalo oni člen v univerzitetni uredbi, ki govori o tem, da na univerzitetnih tleh niso dovoljena polit. zborovanja.

Na svidenje!

Soštani

Na volilnem sestanku za sestavo kompromisne liste občinskih volitev, dne 2. oktobra 1933., je nastopil pristaš nacionalne omladine proti sprejemu nemškutarskih kandidatov v listo. G. župan dr. Mayer ga je zavračal in omalovaževal med drugim tudi s klici: »V čigavem imenu pa govorite? Koliko pa vas je? Kdo ste?« itd.

Isti g. župan dr. Mayer je pisal, dne 4. oktobra — istega leta, prosimo — sledeče pismo:

»P. n. Oblastni odbor Narodne odbrane v Ljubljani. — Prejel sem od tukajšnje pošte dopis Oblastnega odbora z dne 30. septembra 1933. naslovljen na Krajevno organizacijo Soštani.

Kakor običajno, se meni dostavi vsa korespondenca, koja se tiče narodnih organizacij, ali so to političnega, gospodarskega, obrambnega značaja. saj sem vendar znan tudi v Ljubljani med stariimi in mladimi in uživam gotovo ne samo v svojem položaju, ampak še po tradiciji primeren ugled.

Samobsebi razumljivo je, da eden ali drugi hoče postopati radikalneje od mene in so zlasti tisti elementi, pri kojih intenziteta nacionalizma naj bi nadomeščala daljšo dobo, tisti, kateri mi očitajo, da nisem za moderno dobo zadosti strog, preveč popustljiv in starikav.

Že z ozirom na to, si usolam vprašati, kdo je danes poverjenik cenj. organizacije v Soštani in okolici. Navzoč sem bil, dne 20. septembra pri sestanku v Soštani, pri liko sem imel osvežitni spomin do Vašega poslevočnega podpredsednika, s katerim se poznavam še iz dijaških let. smatral sem za svojo dolžnost, da med prvimi pristojnim k organizaciji, ne vem pa danes jeli naj odstopim korespondenco in pošiljate g. M. v T., o katerem se je dne 20. septembra govorilo. Da se mu poveri naloga, da sestavi pripravljalni odbor za organizacijo, ali komu drugemu.

Pri tej priliki moram omeniti... (ne bistveno). Priporočal bi Vam, da do volitev ne forsirate dela, kadar bodo volitve končane boče g. M. gotovo na razpolaganje in bo storil svoje, pri čem boče itak treba, da se o stvari opetovano dogovoriva in da gledava na to, da se izločijo nesposobni elementi in se pripravljalni odbor v smislu res idealnih izvajalci gospoda E. Vargazona. — Soštani, 4. oktobra 1933. — Z narodnim pozdravom Dr. Mayer I. r. c.

Pismo je dobesedno okraščali smo le imena in snustili nar nebitvenih vrstic.

Komentar mirne volje prenestimo poznavalcem soštanskih narodnostnih in političnih razmer.

Na prazno 10 letnico ujedinenja in 25 letnice Narodne Odbrane, dne 1. decembra v Sokolski dvorani katero je Sokol brezplačno prenesli ta večer NO — so častno in brezplačno sodelovali društva: Sokol in »Zarja« iz Soštani ter Društvo fantov in deklet iz Družnina Slavnostni govor je imel brat A. Kurnik iz Velenja.

Udeležba lepa — zabava po proslavi — neprisiljena. Tako je prav! Saj je bila to v Soštani prva proslava 1. decembra.

Državni prazniki in proslave članov vladarske rodbine. Nekdaj: Kresovi, bakljade, slavnostna razsvetljava, budnice, streljanje, zvonjenje, zastave, peče maše s »Tedenim« in »Gott erhalte« z udeležbo šolskih otrok in uniformirane uradništva, banketi, akademije, »Heil & Hoch!«

Sedaj: Tiha maša, par zastav in zraven prireditev NO ali Sokola — nič drugega!

Krivi: Lokalni činitelji, uradni in neuradni.

dno takrat, kadar preživlja narod svoje najtežje čase.

Rekel sem, N. O. nima svojega posebnega, lepo stiliziranega programa. Tega ji tudi ni treba, kajti pisani programi so in ostanejo krpa papirja. N. O. pa ima svoj nepisani program, ki je pa baš zato nespremenljiv. Ta naš program živi v srcih bednega kmeta in delavca, tli v dušah vseh iskrenih in poštenih Jugoslovancev, ta naš program se glasi kratko: »Vse za domovino in kralja!« Čemu razširjati ta program in ga analizirati? Delaj za narod, stoj mu ob strani kot brat bratu, brigaj se za vse njegove težkoče in žrtvuj vse, da mu jih, če že ne odstraniš, pa vsaj olajšaš. Pojdi med ta narod ne radi svoje slave in časti, marveč v izvrševanju bratske ljubezni in bodi svojemu narodu vzgled nesebičnosti in bratske požrtvovalnosti. Narod je dober, hoče se mu pa ljubezni in miru, ker je naveličan preprirov in sovraštva. Zato pa se oklepa N. O., v njej vidi svoje samega, v njej vidi kažipot svojemu lastnemu mišljenju in delovanju, v njej vidi ono pot, ki ga bo edina očuvala nešteti razočaranj in prevar, ki jih je doživel v svoji svobodni domovini.

Drugi pravijo: Mi hočemo oblast, samo mi smo poklicani in sposobni, da vodimo to državo in ustvarimo v njej raj na zemlji. N. O. tega ne pravi, ker ni nikak poseben organizem s posebnimi načrti in cilji, marveč je pokret naroda, ki se zaveda, da se mora braniti in si zato ponovno ustvarja svojo lastno narodno obrambo. In kot je stonila naša N. O. v ozadje takrat, ko je zasijalo solnce svobode Jugoslovancev in ni bilo več treba prelivati krvi na bojnih poljanah, tako bo

Vzrok: Strah zameriti se trem, štirim Nemcem, ki jih imamo v Soštani in ki živijo od žuljev naših ljudi in pa — bojazen pred posledicami političnega prevrata!

1. december. Vse trgovine in obrti razen gostilniških — ves dan zaprte. Delalo se je pa s polnim obratom v obeh večjih industrijskih podjetjih. Quod licet Jovi — non licet bovi!

Apel na usmiljena srca. Nekateri lastniki dveh ali več hiš nimajo toliko, da bi si nabavili za vsako hišo po eno zastavo (ko pa je vedno deficit). Zato bo prih. dni krožila po Soštanju nabiralna pola v omogočitev nakupa zastav tem revežem. Darujete in pomislite, da ne gre sedaj samo za dve barvi črno-rumenoc, temveč za cele tri! Toliko pa označeni več ne zmorejo!

Nemškutarenje: Se nadaljuje! Nemški »slagerje« — tudi! Ne bo pomagalo drugo, nego da pridemo na dan z imeni in z navedbo funkcije, ki so dotični opravljajo pri kakem narodnem društvu.

To ni pavšalno sumničenje! Samo kdor je prizadet, naj se prime za nos! Drugi — mirne!

Zabavljati zna vsaka šema. Grajamu odločno in v nadalje ne bomo več trpeli javno izražene pesimistične izjave nekaterih naših nacionalistov o narodnosti, socialni in gospodarski bodočnosti naše ožje domovine. Prvič ni vzroka bojazni in malodušja, drugič se s takim govorjenjem jemlje pogum borbenim nacionalistom in tretjič se s tem daje potuho našim narodnim nasprotnikom in velekapitalistom.

Nehajte torej in raje — delajte! Sicer ste — šleve!

Rokamboli. S prošnjo, da »Pohode« nadaljuje z razkrinkanjem istih predlagamo, da se za take ljudi popularizira domač izraz: rokoma v h!

Trbovlje

MOGOČNA NACIONALNA IN DRŽAVNA MANIFESTACIJA V TRBOVLJAH

V kraju, ki je bil še nedolgo tega marksistična trdnjava, kojega ceste so njihova last in kjer še danes mislijo gotovi ljudje, da so oni absolutni gospodarji Trbovelj in da lahko vedrijo in oblačijo za plotom kakor jim je drago — se je vila na dan ujedinenja mogočna povorka od rudniške restavracije do župne cerkve.

Na čelu povorke je korakala nova sokolska godba v krojih, ki je bila nekomu v zadnji »Delavski politiki« že kamen spotike. In ker ni mogel drugega napisati, je dejal, da je proti temu, da bi delavstvo redno mesečno plačevalo za sokolsko godbo, kakor je to vpljano za rudarsko. Niti v sanjah ni to nikotour od nas prišlo v misel in je ta jako značilen, pa tudi čuden proces v možganih tega dopisnika. Mi rabimo godbo, ki je naša in zato tudi brezplačno in s srcem sodeluje pri vseh nacionalnih manifestacijah. Vzdrževali jo bomo pa sami in ne reflektiramo niti na materialno, še manj pa moralno podporo dopisnika »Delavske politike.« Nov rod vstaja, zavedajoč se evangelija nacionalnosti, plod nove vere, kateremu ni zadržka.

In prvi december je oni zgodovinski dan, ko se spominjamo na vse ono, kar je bilo prepriče, kar se dogaja sedaj in samozavestno gledamo v bodočnost. Nikdo nam ne sme zlonamerno na pot, nikdo preprečevati našega pohoda, kajti narod se probuja iz svoje hipnoze in svojega sugeriranega mišljenja od večeraj in napuša internacionalne generale same, da se pridruži nam, da manifestira za svoj rod in kri — pa bilo tudi instinktivno — in izraza s tem spoštovanje do vseh onih bratov naše krvi, ki so padali za to idejo na bojnih poljanah v junaških borbah in one, ki so umirali po ječah za ustvaritev jugoslovanske države.

storila isto Narodna Odbrana tudi sedaj, čim bo dosegla svoj cilj. Svoj cilj? Ne, saj svojih ciljev nima! Stopila bo v ozadje, ko bo narod dosegel svoj cilj in ne bo več potreboval posebne obrambe ne samo proti zunanjim sovražnikom, marveč vsaj trenutno še mnogo bolj proti vsem onim osebam, ki v notranjosti rušijo državo, pa tudi proti vsem onim pojavom, ki uničujejo temelje narodnega in državnega obstoja in razvoja.

N. O. je živa vest, ki neprestano opozarja narod na njegove dolžnosti in mu predočuje njegove napeke in slabosti. Ona je zunanji izraz narodove volje do zdravega razvoja in složnega dela. N. O. ne izključuje nikogar, ni ljubosumna na nikogar, kajti čim več je delavec, tem večji in tem nageljši bo uspeh. Toda kot narodni pokret mora N. O. paziti, da je delo vseh teh delavcev dobro, pošteno ter usmerjeno v smer jugoslovanske nacionalne ideje. To je program N. O., ki je političen, čeprav N. O. ni politična organizacija v običajnem smislu besede. Je pa in mora biti politična v smislu široke državne in nacionalne politike. Tu ima svoje velike politične naloge in cilje, ki jih hoče in tudi mora doseči, saj je pokret zdravega državnega naroda, ki ne bi bil vreden življenja, če ne bi imel širokih političnih načrtov in čim višje zastavljenih ciljev.

Pri njenem delu preveva Narodno Odbrano oni globoki optimizem, ki je bil in je še danes lasten našemu narodu v najtežjih trenutkih, ko gre za življenje in smrt. Ta optimizem je utemeljen tembolj, ker imamo Voditelja in Gospodarja, čegar rokoma lahko zaupamo, čegar željam in ukazom lahko sle-

In radi vsega tega je bila naša prvodecembarska proslava pravi mejnik v zgodovini trboveljskega nacionalnega življenja, ko se je na tako impulzivno in mogočen način pokazalo pravo in ponosno lice kraja.

Sokolski godbi so sledili rezervni oficirji v uniformah, nato zastave Sokola, Orjema, gasilcev, na čelu ponosnih Sokolov v krojih, dalje vrste gasilcev vseh društev v krojih, nato pa nepričakovano velika množica prebivalstva. Samo delavstvo so cenili na 1500 mož, čeprav se je na ta dan v rudniku delo obratovalo. Ta zavest, katero so s tem pokazali naši rudarji, kateri tvorijo, kakor so to tako lepo in vidno dokazali, da so tudi oni ena velika in ponosna moč v naši lepi Jugoslaviji, da jo spoštujejo in branijo — naj bo ta dokaz merodajnim krogom vseh vrst vplivno in vpljudno opozorilo, da je rudar ravno tako na braniku Jugoslavije, kakor oni in da mora imeti zato od teh zaščito za svoj skromni obstanek.

Pač smo opazili izostanek nekaterih in tudi to, da nekateri niso okrasili svojih domov. Dovolili jim bomo v bodoče, da grede za nami. Ne svetujemo jim pa, da bi samo skušali omalovaževati naše nacionalne in državne manifestacije, ker jih takrat pošljemo tja, kamor spadajo že davno.

Po dovršeni cerkveni daritvi se je povorka povrnila v Sokolski dom, kjer se je vršila svečana seja z zaobljubo novo pristopivšega članstva.

Večerna akademija je pa bila izraz čustvovanja in dokaz izrednega dela tukajšnjega Sokola. Dvorana je bila nabito polna in je bilo delavstvo zastopano v tako lepem številu kakor še nikoli.

Slovenska Bistrica

KAJ ZAHTEVA NACIONALNO MEŠCANSTVO OD NOVEGA OBČINSKEGA ODBORA?

Da je narodna lista tako častno zmagala, je zasluga naših nacionalistov. V našem občinskem odboru pa sedi še 8 občin. odbornikov, ki ne pripadajo nacionalnim društvom. Pričakujemo od novoizvoljenega župana, da zastavi ves svoj vpliv pri občinskih odborinih in njim predoci, da so bili izvoljeni na nacionalni podlagi in da zaradi tega morajo izpolniti dolžnost napram nacionalistom, ki so jih volili, da vstopijo v narodna društva kot člani.

Zreče

Petnajstletnico ujedinenja smo proslavili v Zrečah na svojevrsten način, ki nazorno kaže, kako gnile, kako slabe so še razmere v nacionalnem pogledu v nekaterih krajih naše domovine.

Šolsko vodstvo je sporazumno s sokolskim društvom priredilo proslavo 1. decembra. Razglasilo se je, da se proslava vrši po sv. maši v sokolski dvorani. V nedeljo dne 26. novembra 1933. je bilo oznanjeno v cerkvi, da bo v petek dne 1. decembra sveta maša ob 8. uri. Ob tem času se je zbrala šolska mladina in drugo občinstvo v cerkvi. Točno ob 8. uri pride gospod župnik pred oltar, zapoje »Te deum« brez vsakega spremljevanja orgel in si odpeva samo, tako da je vse skupaj z gledalo tako žalostno kakor »Requiem« in odide. Ljudje — otroci čakajo, čakajo kdaj se bo začela sv. maša, toda gosp. župnik se več ne vrne. Čez nekaj časa vpraša gosp. šolski upravitelj cerkvenika, ki mu odgovori, da se je gop. župnik premislil in da je že bral sv. mašo.

Razočarani otroci in občinstvo odidejo v bližnjo sokolsko dvorano, kjer se je proslavil praznik ujedinenja na dostojen način. Deklamacije, telovadba in govori so trajali dosti čez uro in bo ta proslava gotovo ostala v lepem spominu vsem onim, ki so se je udeležili. Le škoda, da je bila udeležba od strani občinstva minimalna. Podstarosta sokola je v svojem govoru omenil, da je udeležba pri takih proslavah na deželi merilo narodne in državljanske zavednosti dotičnega kraja. Ta zavednost pa je v Zrečah še zelo, zelo mala.

dimo brez vsakega pomisleka. Božja milost in volja naroda sta izročili pred 30 leti žezlo kraljevine Srbije v roki blagopokojnega kralja Petra Velikega, Osvoboditelja in Ujedinitelja. Njegovo mirno in tiho, pa tako smotreno delo je dovedlo do zgodovinskih dohodkov v letih 1912. in 1913., njegov neugnani optimizem je vzdržal narod in državo, da sta se dvignila v novem blesku in sijaju po strašnem umiku preko Albanije, po novem morda še strašnejšem Kosovem polju v zgodovini Srbov. Pri tem svojem delu ga je podpiral njegov Veliki Sin, poznejši prestolonaslednik kraljevine Srbije in sedanji naš kralj Jugoslavije Aleksander I. Po zaslugi Njegovega velikega očeta smo dosegli svobodo v svoji lastni državi, o kateri smo svojčas le sanjali, po zaslugi Njegovega Velikega Sina, našega kralja bomo dosegli dan, ko bomo v resnici ujedineni vsi, kar nas je Jugoslovancev v mejah in izven meja naše države, dan, ko se bo razprostirala kraljevina Jugoslavije preko vsega onega ozemlja, ki ji pripada po božjih in človeških pravicah, dan ko bo svoboden Jugoslovancev lahko svobodno živel v svoji veliki Jugoslaviji.

V tem res narodnem vladarju in kralju vidi N. O. prvo in glavno poročilo, da se bodo uresničile sanje naših največjih mož in da bo zaplapolal naš jugoslovanski prapor preko vsega ozemlja od Tilmonta do Črnega morja, preko vse one zemlje, ki je bila naša in mora zopet postati naša. Zato Vas pozivam, da zakličete z menoj vred:

Slava spominu Nj. Vel. kralja Petra Velikega. Osvoboditelja in Ujedinitelja!

Naj živi, da zacaruje Veliki Jugoslaviji naš Gospodar, Nj. Vel. kralj Aleksander I.

NAŠ POKRET

Službene vesti

Oblastno čelninstvo Viteških sekcij in Dravsko starešinstvo Omladine Narodne Odbrane javljata vsem svojim članom, da se vrši dne 29. t. m. ob 18. uri 30 min. v ljubljanskem radiu predavanje Narodne Odbrane. Ker bo predaval Oblastni čelnik Viteških sekcij Kokoļ Franjo o temi »Viteške sekcije Narodne Odbrane« je dolžnost vsakega člana, da predavanje po možnosti posluša; posebno ker je poznavanje vprašanja, ki ga bo predavanje obravnavalo, izredno važno.

Dravsko starešinstvo je prejelo od pošne direkcije v Ljubljani sporočilo, s katerim se mu stavlja na znanje, da je gospod minister prometa z naredbom P. T. br. 88.996 od 5. decembra 1933. dovolil, da se smejo nalepljati propagandne markice z Veliko Jugoslavijo, ki jih je podpisani odbor izdal, na vse pošne pošiljke. — Tem potom stavljam to rešitev ozirom odlok Prometnega ministrstva vsem zainteresiranim na znanje v svrhu nadaljnjega ravnanja.

Ciril Metodova družba prosi svoje podružnice, da poberejo članarino za tekoče leto. Družba želi tudi, da podružnice čim preje razpečajo poslane razglednice, narodne kolke in bloke v prid skladu septemberskih žrtev.

Zavedajmo se ter storimo svojo narodno dolžnost, sicer se nam bo naš narodni sovražnik rogat.

Za božič in novo leto kupite Ciril Metodove razglednice! Tako podpirate domačo obrt, domače umetnike, pa tudi našo obrambno šolsko društvo. Razglednice se naročajo pri C. M. pisarni, Beethovnova ulica št. 2.

Strelska družina v Ljubljani obvešča članstvo in prijatelje strelskega sporta, da se bo sobno streljanje pri Levu v bodoče vršilo vsak četrtek od 20. ure naprej. Streljanje dne 28. t. m. (v četrtek po Božiču) odpade. Vabimo strelce, da se v čim večjem številu udeležujejo strelskih vaj.

Novomeška streljaška družina je začela z rednim sobnim streljanjem in sicer: Vsako sredo ob 8. uri zvečer v gostilni g. Paula (Miško), vsak četrtek ob 8. uri zvečer na kegljišču g. Murna na Bregu. — Odbor prosi, da se vsak član tedensko udeleži vsaj enega streljanja. Istotam sprejema dežurni član prijave novih članov in članic. Novomeška streljaška družina obvešča že sedaj celokupno javnost in vse okoliške streljaške družine, da bo novomeška družina pripravila veliko plesno veselico na dan 1. februarja 1934. ob 8. zvečer v Sokolskem domu. — Odbor.

Strelska družina Konjice je imela 7. t. m. svoj redni letni občni zbor v Narodnem domu. Udeležba članstva je bila skoro polnoštevna vključno slabemu vremenu. Iz poročil posameznih funkcionarjev posnemamo, da je bilo delo družine od ustanovitve, t. j. 17. septembra 1932 naprej povsem uspešno in je družina izpolnila ves delovni program. Pridobila si je krasno strelišče, praktično in ugodno urejeno. Slovesna otvoritev strelišča v mesecu avgustu je prinesla družini lep gromotni in moralni uspeh. S sosednjima družinama v Ločah in Skomerju je bila v najbližjih stikih in ju moralno podprla. Družina ima 4 puške, od 6000 metkov je bilo izstreljenih 5720, oprema strelišča je v vzornem redu. Sedaj si je družina nabavila tudi puško za sobno streljanje in potrebno municijo zanjo. Po novem letu se bo takoj pričelo s sobnim streljanjem. Denarnega prometa je bilo 21.271 Din 50 p, izdatkov 20.167 Din 75 p, stanje blagaine izkazuje 1.103 Din 75 p. Članov je 68, članarina je bila določena za prihodnje leto na 18 Din letno. Spremenila so se pravila v toliko, da se vrši odslej redni letni občni zbor v mesecu decembru. V prihodnjem letu hoče družina gojiti v zimskem času sobno streljanje, v poletnem času pa sistematično streljanje na strelišču, pridobiti bo treba v družino dobre kmečke fante, vzgojiti izborne strelce in se udeleževati strelskih tekem. Za predsednika družine je bil izvoljen soglasno zdravnik dr. Goričar Ante, v odbor pa notar Jereb Rado, advokat dr. Mejak Ervin, hranilniški tajnik Vališer Srečko, zdravnik dr. Rudolf Ivo, sreski načelnik dr. Suhač Mate, tajnik cestnega odbora Blasin Roman, učitelj Malenšek Alojzij, gozdar Meliva Anton, kmetijski referent Nemeč Ivan, žand. komandir Padežanin Miloš, zas. uradnik Žagar Ciril, za revizorje pa žel. uradnik Nardelj Nandje, adm. kapetan Nedilka Ivan in sod. oficial Vončina Milan.

SAVEZNA STRELJAČKA DRUŽINA V PREDDVORU

je imela 17. t. m. svoj redni letni občni zbor. Udeležba je bila, razen par zadržanih članov, polnoštevna. Društveni funkcionarji so podali izčrpna poročila. Najbolj aktualna je zgraditev strelišča. Z deli se jeseni ni moglo pričeti, pripravil se je le teren. Druga dela pa je oviralo neprestano deževje, zato se je zgraditev strelišča preložila na pomlad, čim bo vreme dopuščalo delo. Nabiralna akcija in tostvarne priprave so v teku.

Soglasno je bil izvoljen po večini stari odbor: predsednik š. upr. Jocič P., podpreds. š. upr. Sosič Tone, blagajnik Vidic Franc, komandir orož. stanice, tajnik Tičar Franc,

poštar, odborniki pa Križnar J., Weiseisen J., Nič Maks in Arh Janez.

Družina šteje 95 članov. Ker se nima strelišča in pušk ni imela strelskih vaj razen dveh z malokalibersko puško.

Ker je bil dan zborovanja slučajno rojdan Nj. Vel. kralja se je isti ob enem proslavil z nagovorom predsednika. Pozivajoč člani na čim agilnejše sodelovanje, je predsednik zaključil občni zbor.

Streliški bratski pozdrav!

STRELSKA DRUŽINA V GUŠTANJU

Na občnem zboru dne 17. decembra t. l. na kraljev rojstni dan, si je Savezna streljaška družina v Guštanju soglasno usvojila za sebe še ime Malgaj. Sedaj pa člani Sav. Streljaške družine Malgaj v Guštanju, pokazuje, da je družina vredna svetlega imena Malgaj! Sledite strelci vedno in povsod svetlemu vzgledu neupogljivega junaka, brez-kompromisnega Jugoslavana in vnetega Sokola, poročnika Malgaja! Samo kot tak je mogel Malgaj zmagati desetkratno premoč nemških nacionalec, narodnih odpadnikov in socialističnih »internacionalcev« pri Velikovecu. Neupogljivega nacionalista, Jugoslavana in Slovana naj niti za trenutek ne premočijo slovanstvu toliko škodljiva gesla raznih internacionalist!

Na občnem zboru so se razmere v družini znatno razčistile vsled energičnega nastopa članov Narodne Odbrane. Neupogljivi jugoslovanski nacionalisti so v odboru zopet dobili večino. Od manjšine pa pričakujemo, da bo tako lepo govorjene besede o narodni slogi spremenila tudi v dejanja, kar bo plemenitemu in viteškemu strelškemu pokretu v korist, še bolj pa bo to koristilo jugoslovanski nacionalni misli ob meji. Za kralja in narod! Živela Jugoslavija!

UTRDIMO NAŠO MEJO Z ŽIVIMI TRDNJAVAMI!

Obmejni dravograjski srez je glede prehoda kralju in državi sovražnih elementov na slabem glasu. To trditve menda ponovno dokazujejo tudi najnovejši dogodki...

Z zadoščanjem čitamo, kako v južnih krajih naše države sodeluje civilno prebivalstvo z velikimi uspehi z organi javne varnosti. Ali ne bi bilo kaj takega potrebno tudi v dravograjskem srezu? Bojimo se, da pri nas še vedno prevladuje mentaliteta iz prejšnjih časov, ko so se uniformirani varnostni organi zgražali že ob sami misli, da bi morali imeti v civilistih svoje sodelavce. Prepud med državnimi varnostnimi organi in civilnim prebivalstvom, strah in nezaupanje, bo treba s primernim postopanjem odstraniti. V prebivalstvu je treba vzgojiti tisto državljansko zavest, da so n. pr. orožniki kot čuvarji javne varnosti narodu prijatelji, v orožnikih pa je treba vzbuditi malo več demokratičnosti. Prijavo slučajev, ki škodujejo državi in s tem tudi ljudstvu v tej državi, je treba smatrati za državljansko dolžnost; kdor pa smatra tako prijavo za sramoto, je prav gotovo simpatizer škodljivcev države, včasih nevernejši od škodljivca samega.

V celi Mežiški dolini je menda le en sam krajevni odbor Narodne Odbrane, in sicer v Guštanju. Tu se je pokazalo, da je sodelovanje med NO in organi javne varnosti rodilo krasne sadove v korist državi, prav posebej pa še domačemu prebivalstvu. Zali bog pa to ni tako v drugih krajih Mežiške doline in celega sreza. Tako smo bili presenečeni, ko so oblasti nasedale obrekovalcem četnikov Narodne Odbrane. Še iščejo v četnikih NO vsako popito kapljico sadjevca (ubogi kraljevič Marko, kako bi bil sedaj Ti zaničevan!), ne vidijo pa v teh četaših krepke volje za obrambo državnih interesov ob meji! Vprašati bi bilo treba, kdo je tisti, ki obrekuje in zakaj obrekuje in ali ne obrekuje radi tega, ker je sovražnik gesla NO: Za kralja in državo!

Toda, kdor je pravi Narodni odbranaš, gre krepko svojo pot dalje, ponosno tudi preko nerazumevanja po ljudih, ki se še niso otrsli prahu, ko so se valjali ali med internacionalci ali pa med sebičnimi separatisti. V vseh važnejših krajih sreza se bodo ustvarila četaška gnezda NO, ki bodo imela na piki vsak gib naših nacionalnih nasprotnikov in vsak prijazen nasmešek, ki bo veljal tem nasprotnikom, pa naj pride od te ali one, uradne ali neuradne strani. Sile, ki nastajajo v nas, čutimo in vemo, da smo z vsakim dnem močnejši. Za svoje verne člane, »male« ljudi, ki pa so prav veliki, pa zahtevamo več upoštevanja pred drugimi. Tudi gospodarska in socialna misel NO mora prodreti. To je v interesu države!

Krajevni odbor NO Ljubljana-Šiška sporoča, da se vrše redne odbore seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v Sokolskem domu v Šiški. Tu se sprejemajo tudi prijavnice novih članov ter se pobira članarina.

LISTNICA UPRAVE

Prihodnji številki »Pohoda« bomo priložili pošne položnice. Prosimo vse cenjene naročnike, da se jih poslužijo in da nakažejo naročnino, če ne za vse leto Din 40—, pa vsaj za pol leta Din 20—, ali za četrt leta Din 10—.

Obnem pozivamo tudi vse zamudnike, ki naj takoj poravnajo svoje zaostanke. Z začetkom prihodnjega leta moramo biti na jasnem, koliko imamo rednih naročnikov.

Vse nacionalist-čitatelje »Pohoda« pa prosimo, da širijo naše glasilo med najširše plasti naroda in nam pridobivajo novih naročnikov.

Uprava »Pohoda«.

OBČNI ZBOR OBLASTNEGA ODBORA NARODNE ODBRANE V LJUBLJANI

V nedeljo 17. t. m. je polagal Oblastni odbor NO v Ljubljani obračun svojega enoletnega delovanja.

Občni zbor se je vršil v posvetovalnici mestnega magistrata, ki je bila polna delegatov Krajevnih organizacij. Občni zbor nam je nudil točno sliko vsega delovanja NO in sliko njenih uspehov. Vodil ga je p. v. podpredsednik Oblastnega odbora brat Vargazon, ki je uvodoma pozdravil vse delegate in podal nekaj misli o Narodni Odbrani. Takoj nato je predal besedo oblastnemu tajniku bratu Venturiniju, ki je poročal:

25 let plodonosnega dela je za nami in čeprav je to v zgodovini sicer kratka doba, vendar pri takem pokretu pomeni 25 let neumornega in vztrajnega dela zelo mnogo. Narodna Odbrana je vzrasla iz naroda samega in v kratkem času njenega delovanja so se začeli rušiti temelji močnih držav in veslesil ter ustanovljale nove. Pri tem delu je imela NO mnogokrat odlično besedo in njeni uspehi kažejo najlepše, kaj zmora disciplina in prava ljubezen do domovine. Zgodovina NO priča, da je tudi našemu narodu omogočeno svobodno življenje, če je narod borbena in vztrajna in se ne straši žrtev za dosego iste. To je pokazala zgodovina predvojnega Srbije, katere velik del pa zavzema zgodovina NO.

S ponosom lahko gleda NO na svoje delo, čeprav ve, da jo čaka še velika naloga. NO je potrebna danes prav tako, kakor takrat, ko je bila ustanovljena, kajti danes niso razmere nič drugačne, kot so bile pred 25 leti. Spremenilo se je le toliko, da se na mesto male predvojnega Srbije mora boriti jugoslovanski narod proti notranjim in zunanjim sovražnikom.

NO se zaveda, da jo čaka težka naloga do uresničenja one velike ideje, ki jo je izrekel Stambolijski: »Mi nismo ne Srbi in ne Bolgari, mi nismo ne Hrvati ne Slovenci, mi smo Jugoslovani in kot taki bomo složno nastopili k intenzivnemu delu velike Jugoslavije, ki mora segati od Črnega pa do Jadranskega morja. NO se ne bo strašila nobenih groženj in zvenketanja z orožjem, kajti ves naš narod bo o pravem času stopil v stranjeni vrsti na branik za svojo grudo.

V nadaljnjih svojih izvajanjih je tajnik podal v kratkem programu NO v socialnem, nacionalnem in gospodarskem polju in odločno povedal, da dokler ne bo uresničen njen program, da toliko časa tudi NO ne bo mirovala. Povdaril je, da si je to nalogo vzela NO že ob ustanovitvi in prav tako jo je, kolikor mu je bilo možno, izvajal tudi dosedanjí odbor.

V odboru je bilo radi lažjega in uspešnejšega delovanja več odsekov, kakor: organizatorični, viteški, politični in tiskovni odsek. Vsi ti odseki so se marljivo spravili na delo, ki ga pa kljub dobri volji in resnemu prizadevanju niso mogli izvršiti, to pa radi tega, ker je tudi tu primanjkovalo dobrih delavcev. Še bolj pa je onemogočevalo uspešnejše delovanje finančno vprašanje.

Propagando in širjenje idej NO je vršilo glasilo »Pohod«, okrožnice, sestanki in potom radija. Geslo in bojni klic NO je: Pohoditi in pomandirati moramo vsako nepošteno delo. Smo za državo, nacionalnost in poštenje, smo proti krivicam, proti korupciji, laži in proti izkoriščevanju, in prav to geslo in bojni klic je privabil marsikaterega somišljenika in prav zato se je NO v teku enega leta razširila na 44 organizacij na teritoriju širom bivše ljubljanske oblasti.

Za tem je tajnik poročal o podrobnosti vseh važnejših akcij in prireditvev ter o uspehu istih. Posebno je omeniti dejstvo, da se je na iniciativo Oblastnega odbora NO v Ljubljani posrečilo ustvariti temelj za dosego enotnega nacionalnega foruma vseh organizacij, ki zastopajo v svojem programu jugoslovanske ideje.

Da se pritegne v NO vse sloje je Oblastni odbor čutil potrebo, da se ustanove posebne sekcije in tako obstojajo danes poleg sekcije trgovcev tudi sekcija inženjerjev, zdravnikov in da se snujejo še druge važne sekcije. Prav lepe uspehe kaže tudi akcija za zaščito vlagateljev. V svojem poročilu je tajnik polagal posebno važnost na koristnost radio predavanja in je poleg predavanj najuspešnejše sredstvo za razširjanje idej NO. Sicer so se do sedaj vršila radio-predavanja vsakih 14 dni in to po pol ure, toda doseči bo treba, da bo dal Radio na razpolago NO vsaj pol ure tedensko.

V vsem poročilu tajnika smo lahko uvideli, da je Oblastni odbor kljub velikim zaprekam in pomanjkljivostim vzorno vršil svojo nalogo in da bo bodoči odbor moral poleg

ogromnega dela premagati tudi te zapreke, ki jih dosedanjí odbor ni mogel in ki so precej zavirale delo. Končaj je z izjavo, da hoče NO iti po svoji poti naprej do končnega cilja, do ustvaritve socialno pravične in urejene velike Jugoslavije.

Za tem je sledilo poročilo Oblastnega čelnika viteških sekcij brata Kokoļja, ki je v svojem poročilu najprej zavračal očitke, češ, da je NO fašistična, oziroma hitlerjanska organizacija. Povdaril je, da je NO obstojala že pred 25 leti, ko ni bilo o fašizmu ali hitlerjanstvu niti duha ne sluha in torej niso četniki NO nikaka kopija. Povdaril je razveseljivo dejstvo, da se vrste borec vedno bolj širijo in da pristopajo v te vrste vsi sloji našega naroda, ter da pretežni del tvorijo kmečki fantje in delavci ter dijaki. Kakor povsod, tako je tudi tukaj glavni vzrok, da se viteške sekcije niso razvile tako, kot bi se morale, finančno položaj, kar nam postaja povsem razumljivo, če pomislimo kakšno je finančno stanje članov samih. Glavna naloga Oblastnega čelninstva bo v prvi vrsti uravnoteženje finančnega stanja, brez katerega je onemogočeno vsako aktivno delovanje. Toda kljub temu, da se mora NO oziroma čelninstvo boriti s finančnimi težkočami, je dosegla pri organizaciji tak razmah, ki je mogoče samo pri požrtvovalnem članstvu in pri razumevanju naroda, da nam je taka organizacija potrebna. Oblastni čelnik je svoja izvajanja končaj s prepričanjem, da je vodstvo viteških sekcij na pravi poti, kar dokazujejo vedno številnejše vrste borec in čimvečje zanimanje javnosti za viteško sekcijo. Zahvalil se je vsem sodelavcem in borecem za vzorno delovanje pri organizaciji in jih pozval naj bodo še naprej zvesti čuvarji idej NO, kajti le disciplinirani sili bo uspelo doseči svoj smoter.

Naslednje poročilo je podal brat Sancin, banovinski starešina Omladine NO. Uvodoma je podal vso zgodovino pokreta Omladine NO in njenega razvoja. Pred vsem je povdaril dejstvo, da Omladina NO ni našla v vrstah mlade inteligence to pred vsem akademskega naraščaja takega odziva, kot bi se pričakovalo in je zato tudi navedel par vzrokov. Zahteval je pred vsem boljšo vzgojo srednješolcev Omladine, kajti na univerzo pride človek že kolikor toliko dograjen v svojem političnem in nacionalnem mišljenju.

Zato se je banovinsko vodstvo Omladine vrglo pred vsem na organiziranje svojih sekcij na deželo in industrijske centre, kajti kmečka in delavska omladina je še v svojem jedru nepokvarjena in treba ji je le dobrih voditeljev, da se ustvari iz nje nacionalno misleča in borbena Omladine. Uspeh enoletnega dela banovinskega vodstva Omladine je bil z ozirom na težek položaj, v katerem se nahajajo vsi naši nacionalni pokreti, zelo velik, saj obstojajo danes po vseh večjih krajih Dravske banovine sekcije Omladine Narodne Odbrane, ki so najaktivnejši del Narodne Odbrane in tudi njena bodočnost. Tudi Oblastni odbor je sam uvidel potrebo Omladine in je banovinsko starešinstvo v njegovi akciji v vsem potrebno. Največ uspeha pa so nam prinesli informativni sestanki, ki jih je pripravilo banovinsko starešinstvo v letnih počitnicah, ki so se vršili v vseh večjih krajih Dravske banovine in čijih uspeh je bil 5 novih močnih sekcij, v pretežni večini delavska in kmečka mladina. Ves referat brata Sancina je izzvenel v zahtevi, da se mora začeti z najaktivnejšim delovanjem in da mora biti pokret NO borbena ter da mora iti ravno po svoji poti brez ozira na levo in desno.

Za njim pa je dal poročilo brat Matelič o akciji »Svoji k svojim«, ki stremi pred vsem za tem, da se pri nas uvede konzum domačih proizvodov in v kateri so do sedaj organizirani že skoraj vsi domači producenti. Poleg poročila o akciji »Svoji k svojim« je podal tudi blagajniško poročilo mesto odsotnega blagajnika brata Kobenterja, ki je spremljal brata Trifunovića k g. banu dr. Marušiču. Iz blagajniškega poročila samega smo lahko uvideli, da se je moral ves pokret boriti s finančnimi težkočami, kajti denarni promet je bil kljub veliki organizaciji primeroma zelo majhen. Večina izdatkov je šla za administracijo in tisk.

Po teh poročilih je predsedujoči brat Vargazon otvoril debato. Debatna sama je bila zelo živahna, pri kateri so sodelovali skoro vsi delegati. Ves občni zbor je potekel složno in v enodušni zahtevi vseh delegatov o aktivni in borbena Narodni Odbrani.

Po končani debati je brat dr. Lulik predlagal razrešnico dosedanjih odborov, ki je bila soglasno sprejeta. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika brat dr. Josip Cepuder in v Oblastni odbor 14 izvršnih članov. Ti so: Brnič Matko, Dežela Viktor, Dominco Bogdan, Jež Janko, Kobenter Franc, Kostanjevec Joco, Kokoļ Franjo, Kosec Filip, Lipnik Janko, Matelič Miroslav, Mlekuž Vekoslav, dr. Reya Oskar, Sancin Boris in Vargazon Ernest. Izvolitev brata dr. Cepudra je bila sprejeta z živahnim aplavzom.

Pri slučajnostih je brat Dominco dokazoval potrebo učiteljske Narodne Odbrane, ki naj razširja idejo NO med najširšimi plastmi. Občni zbor je poveril nalogo organiziranja učiteljev bodočemu oblastnemu odboru in soglasno odobril potrebo take sekcije.

Po nekaterih manj važnih slučajnostih je predsedujoči zaključil občni zbor s pozivom vsem delegatom na vztrajno delo za dosego ciljev ter z željo, da bo bodoče leto še uspešnejše kot je bilo preteklo.